
**Archeo-
logia
Polski**

**XIV
1969**

SPIS TREŚCI

Tomu XIV „Archeologii Polski”

	zesz.	str.
Hensel Witold, Na srebrny jubileusz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, 1944—1969	1	7—17

METODOLOGIA I METODY

Lemberger Marek, O metodyce badań geofizycznych w archeologii	2	281—293
About the Methodology of Geophysical Researches in Archaeology	2	293—294

STUDIA I MATERIAŁY

Balke Barbara, Uwagi o późnorzymskiej, ręcznie lepionej ceramice wazowatej	2	417—430
Bemerkungen zur spätrömischen handgeformten Schalenkeramik		430—431
Jodłowski Antoni, Problem eksploatacji soli w okolicach Krakowa w starożytności i we wczesnym średniowieczu	1	137—162
The Problem of Salt Exploitation in the Vicinity of Cracow in Ancient Times and in the Early Middle Ages		162—165
Kaźmierczyk Józef, Budownictwo mieszkaniowe z drewna w VI—XIII wieku na obszarze Śląska	1	167—211
La construction d'habitations en bois en territoire de la Silesie du VI ^e au XIII ^e siècle		211—214
Kobusiewicz Michał, Uwagi o rozmieszczeniu stanowisk schyłkowopaleolitycznych w zachodniej części Niziny Wielkopolskiej	2	295—305
On the Distribution of Late Paleolithic and Mesolithic Sites in Western Part of Great Poland Plain		305—307
Kozłowski Janusz K., Problem tzw. kultury kostienkowsko-willendorfskiej	1	19—80
Le problème de la civilisation dite de Kostienki-Willendorf		81—85

	zesz.	str.
Kruk Janusz, Zagadnienia podziału, chronologii i genezy popielnic twarzowych z wczesnej epoki żelaza w Polsce . . .	1	95—131
Die Gesichturnen aus der frühen Eisenzeit in Polen. Probleme ihrer Klassifizierung, Chronologie und Genese . . .		132—135
Machnik Jan, Kilka uwag o chronologii względnej późnego neolitu w Małopolsce . . .	2	375—387
Einige Bemerkungen zur relativen Chronologie des Spätneolithikums in Kleinpolen . . .		387—389
Okulicz Łucja, Uwagi o etnogenezie zachodniego odłamu Bałtów . . .	2	391—413
Bemerkungen über die Ethnogenese der Westbalten . . .		413—416
Podkowińska Zofia, Amfory z osady kultury lendzielskiej i wstęgowej klutej w Opatowie . . .	2	367—372
Les amphores provenant du site d'Opatów, de civilisations de Lengyel de la céramique rubanée pointillée . . .		372—373
Tabaczyński Stanisław, Osadnictwo wspólnot wczesno-rolniczych w Europie środkowej. Aspekty gospodarcze . . .	2	309—362
Quelques aspects de l'économie néolithique en Europe centrale		362—365
Wojciechowski Włodzimierz, Przyczynek do znajomości kultury wczesnolendzielskiej na Dolnym Śląsku . . .	1	87—93
A Contribution to the Knowledge of the Early Lengyel Culture in Lower Silesia . . .		93—94

DYSKUSJE I POLEMIKI

Bukowski Zbigniew, O zastosowaniu metod geofizycznych w archeologii . . .	2	444—454
Szymański Wojciech, Przyczynki do badań nad osadnictwem słowiańskim w początkach wczesnego średniowiecza (na marginesie książki Z. Hilczerówny, <i>Dorzecze górnej i środkowej Obry od VI do początków XI wieku</i>) . . .	1	215—231
Trudzik Zbigniew, O właściwe ujęcie procesu antropogenezy . . .	2	433—444

RECENZJE I OMÓWIENIA

L'archéologie du village médiéval (Andrzej Abramowicz) . . .	2	478—483
Алексеёв Л. В., Очерк истории белорусской дореволюционной археологии и исторического краеведения до 60-х годов XIX в. (Andrzej Abramowicz) . . .	2	517—519
Артеменко М. И., Племена верхнего и среднего Поднепровья в эпоху бронзы (Zygmunt Krzak) . . .	1	239—244
Cohen S. L., Viking Fortresses of the Trelleborg Type (Lech Leciejewicz) . . .	1	251—254
Граудонис Я. Я., Латвия в эпоху поздней бронзы и раннего железа (Łucja Okulicz) . . .	2	468—474
Grierson P., Money and Coinage under Charlemagne (Sta-		

	zesz.	str.
nisław Suchodolski)	2	486—493
Hagberg U. E., The Archaeology of Skedemosse (Krzysztof Dąbrowski)	1	244—249
„Informator Archeologiczny”. Badania 1967 r. (Tadeusz Poklewski)	1	233—236
Krumphanzlová Z., Skleněné perly doby hradištní v Čechách (Maria Dekówna)	1	249—251
Malmer B., Nordiska mynt före år 1000 (Stanisław Suchodolski)	2	483—486
Mapy archeologiczne w <i>Atlasie historycznym Polski</i> (Jan Gurba)	1	236—238
Neustupný E., Základní prehistorické modely (Stanisław Tabaczyński)	2	455—459
Nosek S., Zarys historii badań archeologicznych w Małopolsce (Andrzej Abramowicz)	2	514—517
Пассек Т. С., Черныш Е. К., Памятники культуры линейно-ленточной керамики на территории СССР (Anna Kulczycka-Leciejewiczowa)	2	464—468
Pleiner R., Metallkundliche Untersuchungen der Messerklingen von der frühslawischen Siedlung in Dessau-Mosigkau (Jerzy Piaskowski)	2	500—502
Schuldt E., Die slawischen Burgen von Neu-Niecköhr/Walkendorf, Kreis Teterow (Władysław Łosiński)	2	496—500
Shelkovnikov B. A., Russian Glass from the 11th to the 17th Century (Maria Dekówna)	2	504—514
Шелковников Б. А., Русское стекло домонгольского времени, распитанное эмальями (Maria Dekówna)	2	504—514
Soudský B., Bylany, osada nejstarších zemědělců z mladší doby kamenné (Anna Kulczycka-Leciejewiczowa)	2	459—464
Svoboda B., Čechy v době stěhování národů (Lech Leciejewicz)	2	474—478
Székesfehérvár évszázadai, t. 1 (Wojciech Szymański)	2	493—496
Szymański W., Cmentarzysko wczesnośredniowieczne w Goryslawicach, pow. Busko (Jadwiga Rauhut)	2	502—504

KRONIKA

Archeologia na Międzynarodowym Kongresie Historii Afryki w Dar es Salaam (Tanzania) w 1965 r. (Tadeusz Lewicki)	1	255—266
Konferencja w Dreźnie poświęcona problematyce kultury łużyckiej (Zbigniew Bukowski)	1	266—273

XIV-1

INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Archeologia Polski

TOM XIV

Zeszyt 1

WROCŁAW - WARSZAWA - KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

<http://www.rcin.org.pl>

ARCHEOLOGIA POLSKI

Nie wypożycza się

INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM XIV

Zeszyt 1

P 319

WROCŁAW — WARSZAWA — KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1969

Redaktor
ZDZISŁAW RAJEWSKI

Sekretarz Redakcji
ZBIGNIEW BUKOWSKI

Adres Redakcji
Instytut Historii Kultury Materialnej PAN
Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Tel. 26-52-31, wewn. 166

Okładkę projektowali
Alina i Leszek Kaćmowie

Redaktor Zofia Dillenius-Kozłowska

Redaktor techniczny Marian Łukaniec

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław
1969. Nakład 480 + 120 egz. Objętość: ark. wyd. 21,15, ark.
druk. 17,38 + 0,5 ark. ilustr. na kredzie. Ark. A1 23,78. Papier
ilustr. kl. V, 70 g, 70 × 100. Oddano do składania 12 VIII 1968,
podpisano do druku 11 III 1969. Druk ukończono w marcu
1969 r. Zakłady Kartograficzne, Wrocław, ul. Kościuszki 29.
Zam. A/780, (J-12). Cena zł 50.—

SPIS TREŚCI

Witold Hensel, Na srebrny jubileusz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, 1944—1969	7
--	---

STUDIA I MATERIAŁY

Janusz K. Kozłowski, Problem tzw. kultury kostienkowsko-willendorfskiej	19
Le problème de la civilisation dite de Kostienki-Willendorf	81
Włodzimierz Wojciechowski, Przyczynek do znajomości kultury wczesnolendzielskiej na Dolnym Śląsku	87
A Contribution to the Knowledge of the Early Lengyel Culture in Lower Silesia	93
Janusz Kruk, Zagadnienia podziału, chronologii i genezy popielnic twarzowych z wczesnej epoki żelaza w Polsce	95
Die Gesichtsurnen aus der frühen Eisenzeit in Polen. Probleme ihrer Klassifizierung, Chronologie und Genese	132
Antoni Jodłowski, Problem eksploatacji soli w okolicach Krakowa w starożytności i we wczesnym średniowieczu	137
The Problem of Salt Exploitation in the Vicinity of Cracow in Ancient Times and in the Early Middle Ages	162
Józef Kaźmierczyk, Budownictwo mieszkaniowe z drewna w VI—XIII wieku na obszarze Śląska	167
La construction d'habitations en bois en territoire de la Silésie du VI ^e au XIII ^e siècle	211

DYSKUSJE I POLEMIKI

Wojciech Szymański, Przyczynki do badań nad osadnictwem słowiańskim w początkach wczesnego średniowiecza (na marginesie książki Z. Hilczerówny, <i>Dorzecze górnej i środkowej Obry od VI do początków XI wieku</i>)	215
---	-----

RECENZJE I OMÓWIENIA

„Informator Archeologiczny”. Badania 1967 r. (Tadeusz Poklewski)	233
Mapy archeologiczne w <i>Atlasie historycznym Polski</i> (Jan Gurba)	236
М. И. Артеменко, Племена верхнего и среднего Поднепровья в эпоху бронзы (Zygmunt Krzak)	239

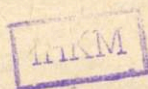

U. E. Hagberg, The Archaeology of Skedemosse (Krzysztof Dąbrowski)	244
Z. Krumphanzlová, Skleněné perly doby hradištní v Čechách (Maria Dekówna)	249
S.L. Cohen, Viking Fortresses of the Trelleborg Type (Lech Leciejewicz)	251

KRONIKA

Archeologia na Międzynarodowym Kongresie Historii Afryki w Dar es Salaam (Tanzania) w 1965 r. (Tadeusz Lewicki)	255
Konferencja w Dreźnie poświęcona problematyce kultury łużyckiej (Zbigniew Bukowski)	266

WAŻNIEJSZE DOSTRZEŻONE BŁĘDY DRUKU

w „Archeologii Polski” t. XIV, z. 1

Stronica	Wiersz	Jest	Powinno być
Ryc. 4 za s. 8	2 od góry	1967	1957
65	1 od góry	kosienkowskiego	kostienkowskiego
249	20 od dołu	z wielu	z niewielu
251	14 od dołu	wryte	wykrte
16	16—14 od dołu	zdanie winno brzmieć: Z trudnego tego zadania, jak świadczy pokłosie obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego, w którego imprezach wielokrotnie inicjującą rolę spełniali nasi prahistorycy, wywiązali się oni całkowicie.	
151	6 od góry	z podpisu pod ryc. 10 należy wykreślić: kultury łużyckiej	

BIBLIOTHECA ANTIQUA

- Vol. VIII, Stanisław Jan Gąsiorowski, *Pisma wybrane*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1969 Ossolineum, ss. 357 + 5 nrb. . . . . 72,—
- Vol. IX, Maria Nowicka, *La maison privée dans l'Égypte ptolomaique*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1969 Ossolineum, ss. 179 . . . . . 40,—

PRACE ZAKŁADU ARCHEOLOGII ANTYCZNEJ IHKM PAN (wyd. techniką offsetową)

- Zeszyt 23, Kazimierz Majewski, *La question du «mode de production asiatique» dans la civilisation égéenne à la lumière des sources archéologiques*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1969 Ossolineum, ss. 68 . . . . . 12,—
- Zeszyt 24, Stanisława Koikówna, *Materiały do bibliografii archeologii śródziemnomorskiej w Polsce za lata 1961—1965*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1969, Ossolineum ss. 102 . . . . . 18,—
- Zeszyt 25, Stanisława Koikówna, *Materiały do bibliografii archeologii śródziemnomorskiej w Polsce za lata 1966—1967*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1969 Ossolineum, ss. 52 . . . . . 10,—

INVENTARIA ARCHAEOLOGICA, POLOGNE

- Fasc. XX, Teresa Dąbrowska et Jerzy Okulicz, *La Tène III*, Łódź—Warszawa 1968 PWN, Planches 121—125 (11 feuilles) . . . . . 24,—
- Fasc. XXI, Krzysztof Dąbrowski, Eleonora Kaszewska, *Periode de la Tène (Environns de Kalisz)*, Łódź—Warszawa 1968 PWN, Planches 126—129 (11 feuilles) . . . . . 24,—
- Fasc. XXII, Leszek Gajewski, *Fin du Néolithique — de la periode de Hallstatt*, Planches 130—136 (10 feuilles) (w druku)
- Fasc. XXIII, Anna Stankiewicz-Węgrzykowska, *Civilisation lusacienne (Groupe de Haute Siésie — Petite Pologne)*, Planches 137—140 (12 feuilles) (w druku)

POLSKIE BADANIA ARCHEOLOGICZNE

- Tom 16, Eligia i Jerzy Gąsowscy, *Łysa Góra we wczesnym średniowieczu* (w druku)

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

- Tom XIX, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 504 + 10 wklejek rycin 100,—
- Tom XX, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 500 + 12 wklejek . . . . . 95,—
- Tom XXI (w druku)

KWARTALNIK HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

- Rok XVI, 1—4 (1968), Warszawa 1968 PWN, ss. 776 + 2 wklejki rycin + indeks treści i autorów za 1967 r. . . . . 140,—
- Rok XVII, 1—4 (1969) (w druku)

STUDIA I MATERIAŁY Z HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

- Tom XXX, *Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa*, t. 12, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 139 + 5 wklejek — rycin . . . . . 28,—
- Tom XXXII, *Studia z dziejów rzemiosła i przemysłu*, t. 7, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 248 + 2 wklejki tabel . . . . . 48,—
- Tom XXXIV, *Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa*, t. 13, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 147 . . . . . 26,—
- Tom XXXV, *Studia z dziejów rzemiosła i przemysłu*, t. 8, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968, Ossolineum, ss. 254 + 1 wklejka — mapa . . . . . 45,—
- Tom XXXVI, *Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego*, t. 10 (w druku)
- Tom XXXVII, *Studia z dziejów osadnictwa*, t. 6, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968, Ossolineum, ss. 132 . . . . . 25,—
- Tom XXXVIII, *Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego*, t. 11, z. 1 (w druku)
- Tom XXXVIII, *Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego*, t. 11, z. 2 (w druku)
- Tom XXXVIII, *Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego*, t. 11, z. 3 (w druku)
- Tom XXXIX, *Studia z dziejów rzemiosła i przemysłu*, t. 9 (w druku)
- Tom XL, *Studia z dziejów osadnictwa*, t. 7 (w druku)

ŹRÓDŁA DO HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

- Teresa Wąsowicz, *Legenda śląska*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 146 + wklejka — rycina kolorowa . . . . . 60,—
- Irena Turnau, *Kultura materialna Oświecenia w rycinach Daniela Chodowieckiego*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 133 + 193 ryciny na ss. nlb. . . . . 40,—
- Henryk Jost, *Katalog zabytków budownictwa przemysłowego w Polsce. Pow. Nowy Targ — woj. krakowskie*, t. III, z. 3 (w druku)
- Bohdan Baranowski, Władysław Baranowski, Andrzej Lech, *Katalog zabytków budownictwa przemysłowego w Polsce. Pow. Radomsko — woj. łódzkie*, t. IV, z. 2 (w druku)
- Bohdan Baranowski, Władysław Baranowski, Andrzej Lech, *Katalog zabytków budownictwa przemysłowego w Polsce. Pow. Wieluń i Wieruszów — woj. łódzkie*, t. IV, z. 3 (w druku)

ETNOGRAFIA POLSKA

- Tom XII, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 584 + 1 wklejka — tablica 105,—
- Tom XIII, z. 1. Wrocław—Warszawa—Kraków 1969 Ossolineum, ss. 314 . . . . . 60,—
- Tom XIII, z. 2. Wrocław—Warszawa—Kraków 1969 Ossolineum, ss. 286 . . . . . 50,—

BIBLIOTEKA BIBLIOGRAFII POLSKIEJ

- Nr 15, Witold Dynowski, *Współczesna Mongolia*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 204 + 1 wklejka barwna rycina + 4 mapy pod opaską . . . . . 50,—
- Nr 16, Praca zbiorowa pod redakcją Witolda Dynowskiego, *Poland at the 8th International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 242 . . . . . 55,—
- Nr 17, Jadwiga Kucharska, *Tradycyjna organizacja rybołówstwa zespołowego na wybrzeżu kaszubskim*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968, Ossolineum, ss. 136 . . . . . 22,—
- Nr 18, Maria Trawińska, *Zagroda chłopska w Polsce na przełomie XIX i XX w., część I: Budownictwo tradycyjne*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1968 Ossolineum, ss. 204 + 3 wklejki z mapą i rycinami . . . . . 38,—
- Nr 19, Praca zbiorowa pod red. Witolda Dynowskiego, *Studia mongolskie* (w druku)
- Nr 20, Bronisława Kopczyńska-Jaworska, *Tradycyjna gospodarka sezonowa w Karpatach Polskich* (w druku)

POLSKI ATLAS ETNOGRAFICZNY

- Zeszyt III, 61 map (NN 130—190), Warszawa 1967 PWN i PPWK . . . . . 150,—
- Zeszyt IV, 60 map (NN 191—250) (w druku)

R. 17 BIBLIOTEKA
I
H
K
M
~~XXXXXXXXXX~~
Nie P 319